

**ЛЕКАРСТВА ЗА ТУБЕРКУЛОЗА
Информации за пациенти
TUBERCULOSIS MEDICATIONS
Information for patients**

Се подготвувате да започнете да ги примате лекарствата кои ви ги препишал докторот за да ја излечите туберкулозата (ТВ). ТВ е сериозна болест која може да го наруши здравјето ако не се лекувате. ТВ може целосно да се излечи со соодветни лекарства.

Надзор

Важно е да ги примате лекарствата како што ви препишал докторот. Нередовното земање лекови може да предизвика отпорност на лековите, со што ќе биде потешко да се излекувате од болеста.

За да се избегнат овие проблеми, сите видови на лекување на ТВ мора целосно да се изведуваат под надзор. Ова значи дека лекарствата мора да се земаат во присуство на медицинска сестра или друго здравствено лице. Медицинските сестри во ТВ клиниката може да ги одговорат сите прашања што можеби ги имате во врска со вашето лекување од ТВ. Тие ќе можат да ги надгледуваат сите несакани ефекти од лекарствата и ако е потребно, ќе организираат да ве види докторот.

НЕОПХОДНО е да продолжете да го земате лекарството се додека вашиот доктор од ТВ клиниката не ви каже да престанете (дури и ако се чувствувате подобро) за да спречете повторно да добиете ТВ.

Зошто треба да ги земам овие лекарства?

- За да се отстрани ТВ;
- За да се спрече развивање на отпорни видови на ТВ; и
- За да се спрече понатамошното ширење на ТВ.

Кои лекарства се користат за лекување на ТВ?

Лекарствата кои се користат за лекување на ТВ обично се *антибиотици познати како Isoniazid, Rifampicin, Pyrazinamide и Ethambutol*. Докторот може да ги препише да се земаат секојдневно или 3 пати неделно.

Овие лекарства мора да ги земате како што ви препишал докторот најмалку шест месеци. Во некои ретки случаи, можеби ќе биде потребно лекувањето да продолжи до 2 години.

Ве молиме, осигурете се да ги известите медицинските сестри ако заради било каква причина не можете да одите во ТВ клиниката, или замолете ја сестрата да дојде кај вас дома (на пример, ако сте закажале да одите на друго место) во деновите кога треба да ги земате лекарствата и ние ќе организираме друга алтернатива за вас.

Зошто толку многу различни лекаства се земаат заедно?

ТВ лекаствата се антибиотици. Тие делуваат на различни начини за да ги уништат ТВ бактериите. ТВ бактериите бавно се уништуваат и потребно е најмалку шест месеци да се зема комбинација од лекаства за тие да се уништат.

Ако лекаствата се земаат посебно, ТВ бактериите можат брзо да станат отпорни на нив. Во Австралија, мал број на луѓе имаат ТВ која е отпорна на лековите кои се користат за лекување на ТВ. Ако дојде до тоа, може да се користат дополнителни антибиотици и можеби лекаствата ќе треба да се земаат подолго време.

Мерки на претпазливост додека се земаат лекаства за ТВ

Алкохолот и парацетамолот може негативно да влијаат на лекаствата. Пиењето алкохол или земањето парацетамол додека примате лекаства за ТВ може да предизвика реакции или несакани ефекти, кои може штетно да делуваат на вашето здравје. Се препорачува во текот на лекувањето да избегнувате алкохол.

Ве молиме, запаметете дека во текот на лекувањето може да се јави нередовна менструација. На жените им се препорачува да внимаваат да не останат бремени додека се лекуваат од ТВ. Rifampicin го намалува дејството на контрацептивните средства кои се земаат преку уста, со што овој метод на контрацепција станува несигурен. На жените кои се лекуваат од ТВ им се препорачува да користат некој друг метод на контрацепција. За друг метод на контрацепција треба да разговарате со вашиот доктор.

Ако **ЗАБРЕМЕНИТЕ** или **ДОИТЕ**, веднаш известете го вашиот доктор во ТВ клиниката. Можеби ќе биде потребно да се сменат лекаствата кои ги земате.

Можеби ќе треба редовно да се прави крвна слика за да се проверува за можни несакани ефекти. Вашиот доктор ќе ги организира овие проверки за вас.

Меѓусебно делување на лекаства

Важно е да го известите докторот кој ве лечи од ТВ ако земате некое друго лекаство или билни лекови за да можеме да ги провериме можните ефекти кои другите лекови може да ги имаат на лекаствата кои ги земате за ТВ.

Алкалините кои содржат состојки од алуминиум (на пример, Gaviscon) не треба да се земаат два часа откако ќе се земат ТВ лекаствата. Лекувањето со метадон исто така може да делува на ТВ лекаствата. Некои лекаства што се користат за лекување на diabetes, Parkinson's disease, HIV, epilepsy или cardiac conditions може да реагираат со ТВ лекаствата. Ако примате лекаства за било која од овие болести, важно е тоа да му го кажете на докторот кој ве лекува од ТВ.

Како се земаат лекаствата

Лекаствата делуваат најдобро ако се земаат сите заедно ЕДЕН час пред или ДВА часа после јадење и по можност со вода. Во идеални услови, лекаствата треба да се земаат секој ден во исто време.

За пациентите кај кои се јавува гадење, лекаствата може да се земаат со лесна храна (на пример, со сув тост). Ако ви се гаде, важно е тоа да им го кажете на медицинската сестра или докторот.

Ако имате проблеми при земањето на лекарствата, ве молиме разговарајте за тоа со медицинската сестра или докторот кој ве лекува од ТВ.

Несакани ефекти од ТВ лекарствата

Како и сите други лекарства, лекарствата кои се користат за лечење на ТВ може повремено да предизвикаат несакани ефекти кај некои луѓе. Ако се јават несакани ефекти, ве молиме веднаш известете го за тоа докторот или медицинските сестри во ТВ клиниката.

Ако имате некакви невообичаени симптоми, или ако не се чувствувате добро од било каква причина, ве молиме зборувајте за тоа со медицинската сестра или докторот што ве лекува од ТВ. Во случај да ви треба итна лекарска нега после работното време, одете во Одделот за ургентни случаи при локалната болница **со вашиот список на ТВ лекарства.**

Можните несакани последици ги вклучуваат следните работи, меѓутоа може да се појават и други:

- Исфрлање на кожата или чешање
- Гадење (ви се повраќа), намален апетит
- Жолто обезбојување на кожата и очите
- Прекумерен умор
- Нејасен вид, нарушено гледање на бои
- Нередовна менструација
- Течна столица
- Невообичаени болки во зглобовите / костобол
- Треска, главоболки и болки во мускулите
- Зголемена појава на модринки

Портокалово обезбојување на солзите, меките контактни леќи, плунката и мочрачата често се јавува додека луѓето примаат лекарства за ТВ и тоа не е работа што треба да ве загрижува.

ВЕ МОЛИМЕ, НЕ СЕ КОЛЕБАЈТЕ И РАЗГОВАРАТЕ ЗА БИЛО КОЈ АСПЕКТ ОД ВАШЕТО ЛЕКУВАЊЕ СО ДОКТОРОТ ШТО ВЕ ЛЕКУВА ОД ТВ ИЛИ СО МЕДИЦИНСКА СЕСТРА ВО КЛИНИКАТА.

Користени материјали:

1. Therapeutic Guidelines, Antibiotic, Version 12, 2003
2. Department of Health, Controlling Tuberculosis in NSW 2005